

## Zakrycia gwiazd i planet przez Księżyc

Na kolejnych stronach przedstawiono dane o zakryciach gwiazd przez Księżyc widocznych w Polsce w 2022 roku. Podano zakrycia gwiazd z Katalogu Gwiazd Zodiakalnych (ZC) możliwe do zaobserwowania przez teleskop o średnicy obiektywu 10 cm. Przy obliczeniach wykorzystano aktualną wersję programu „Occult”<sup>33</sup>.

Tabela znajdująca się na stronie parzystej podaje następujące dane:

- Nr** – kolejny numer zakrycia w roku,
- Data** – miesiąc i dzień wystąpienia zjawiska,
- UT** – godzina wystąpienia zjawiska (UT),
- Nazwa** – nazwa gwiazdy (jeżeli jest),
- mag** – jasność gwiazdy (magnitudo),
- ZC** – numer gwiazdy w Katalogu Zodiakalnym (ZC: 4 cyfry) lub SAO (5-6 cyfr),
- typ** – rodzaj zjawiska: **zc** - zakrycie przy ciemnym brzegu, **zj** - zakrycie przy jasnym brzegu, **oc** - odkrycie przy ciemnym brzegu, **oj** - odkrycie przy jasnym brzegu,
- AA** – tzw. kąt osiowy zjawiska, liczony wokół brzegu Księżyca od jego północnego bieguna ku wschodowi (czyli przeciwnie do ruchu wskazówek zegara). Pomocny zwłaszcza w zlokalizowaniu miejsca pojawienia się gwiazdy przy odkryciu zza tarczy Księżyca względem jego szczegółów powierzchniowych<sup>34</sup>.
- A<sub>k</sub>** – azymut Księżyca (liczony względem północy),
- h<sub>k</sub>** – wysokość Księżyca nad horyzontem,
- F<sub>k</sub>** – faza Księżyca (ujemna - malejąca, dodatnia - rosnąca). Skrót „zać.” oznacza zjawisko odbywające się podczas zaćmienia Księżyca.

Tabela znajdująca się na stronie nieparzystej podaje momenty zjawisk dla dwunastu miast w Polsce. Kolejne kolumny zawierają:

- Nr** – kolejny numer zakrycia w roku (tożsamy z numerem z poprzedniej tabeli),
- UT** – godzinę wystąpienia zjawiska (UT),

W kolejnych 12 kolumnach zamieszczono momenty wystąpienia zjawiska - ilość minut, które upłynęły od podanej wcześniej w tej tabeli godziny do zjawiska (dokładność 0.5) dla następujących miast w Polsce:

**Gdańsk, Grudziądz, Kraków, Krosno, Lublin, Łódź, Olsztyn, Poznań, Szczecin, Warszawa, Wrocław, Zielona Góra.**

<sup>33</sup> Occultation Prediction Software by David Herald [online] <http://www.lunar-occultations.com/iota/occult4.htm> (dostęp 23.11.2021)

<sup>34</sup> Pomocna będzie tu mapka ze str. 81.

### Przykłady:

I. Zjawisko Nr. 53 - dnia 5 kwietnia 2022, około 20<sup>h</sup>UT zakrycie, przy ciemnym brzegu, gwiazdy  $\kappa$  Tau, o jasności 4.2<sup>m</sup>. Księżyc, będący w fazie +0.19 (niedługo po nowiu) znajduje się w azymucie 292° na wysokości 23° nad horyzontem. Zjawisko będzie widoczne m.in. w: Gdańsku o 20<sup>h</sup>59.0<sup>m</sup>, Olsztynie o 20<sup>h</sup>59.2<sup>m</sup>, Łodzi o 21<sup>h</sup>01.1<sup>m</sup>, Krakowie o 21<sup>h</sup>09.7<sup>m</sup>.

II. Zjawisko Nr. 157 - dnia 8 grudnia 2022, około 5<sup>h</sup>UT odkrycie, przy jasnym brzegu, planety Mars o jasności -1.9<sup>m</sup>. Księżyc będący w pełni znajduje się w azymucie 299° na wysokości 10° nad horyzontem. Zjawisko będzie widoczne m.in. w: Gdańsku o 5<sup>h</sup>51.5<sup>m</sup>, Poznaniu o 5<sup>h</sup>55.1<sup>m</sup>, Warszawie o 5<sup>h</sup>53.5<sup>m</sup>, Wrocławiu o 5<sup>h</sup>06.8<sup>m</sup>.